

Guía Docente				
Datos Identificativos			2019/20	
Asignatura (*)	Atención á diversidade na educación física		Código	652603312
Titulación				
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Educación Física e Deportiva			
Coordinación	Toja Reboredo, Maria Belen	Correo electrónico	belen.toja@udc.es	
Profesorado	Giraldez Garcia, Manuel Avelino	Correo electrónico	manuel.avelino.giraldez.garcia@udc.es	
	López Villar, Cristina		cristina.lopezv@udc.es	
	Montero Seoane, Antonio		antonio.montero.seoane@udc.es	
	Toja Reboredo, Maria Belen		belen.toja@udc.es	
	Valverde Romera, Joaquina		joaquina.valverde@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Mostrar unha actitude reflexiva ante a diversidade individual e social nas aulas e en concreto na educación física e o deporte escolar.	AP1		
	AP8		
	AP10		
	AP11		
	AP14		
	AP18		
	AP22		
	AP26		
	AP27		
Comprender a evolución do marco educativo legal que apoia a inclusión dos alumnos con discapacidade.	AP2		CM6
	AP4		
	AP10		
	AP17		
Coñecer as principais causas de discapacidade, inadaptación e dificultade para a integración en Educación Secundaria e ser capaz de identificar as necesidades especiais que requiren.	AP1		CM1
	AP4		CM3
			CM4
			CM6
			CM7

Coñecer os recursos dispoñibles e ser capaz de elaborar pautas de intervención para atender as necesidades especiais derivadas das discapacidades anatómo-fisiolóxicas para facilitar a plena integración e desenvolvemento de quen as presenta.	AP1	CM1
	AP4	CM2
	AP14	CM3
	AP18	CM4
	AP19	CM5
	AP20	CM6
	AP21	CM7
	AP22	CM8
	AP24	
	AP25	
	AP27	
	AP28	
Coñecer os recursos dispoñibles e ser capaz de elaborar pautas de intervención para atender as necesidades especiais derivadas dos trastornos e deficiencias de orixe psíquica e da inadaptación social para facilitar a plena integración e desenvolvemento de quen os presenta.	AP1	CM1
	AP4	CM2
	AP14	CM3
	AP18	CM4
	AP19	CM5
	AP20	CM6
	AP21	CM7
	AP22	CM8
	AP25	
	AP27	
	AP28	
	AP30	
	AP34	
	AP37	
Ser capaz de elaborar propostas de intervención desde unha postura coeducativa para a materia de educación física.	AP4	CM1
	AP10	CM2
	AP14	CM3
	AP18	CM4
	AP19	CM5
	AP20	CM6
	AP21	CM7
	AP25	CM8
	AP27	
	AP28	
Ser capaz de elaborar pautas de intervención desde unha postura multicultural para a materia de educación física e o centro escolar.	AP4	CM1
	AP10	CM2
	AP14	CM3
	AP18	CM4
	AP19	CM5
	AP20	CM6
	AP21	CM7
	AP25	CM8
	AP27	
	AP28	
Coñecer, aplicar e promover os principios éticos e deontolóxicos que deben rexer a actividade docente, especialmente na atención á diversidade.	AP8	CM1
	AP10	CM4
	AP14	CM6
	AP15	

Contidos	
Temas	Subtemas
BLOQUE I: Necesidades especiais de tipo anatómico-fisiolóxico.	I.1.- Discapacidades derivadas da perda ou anormalidade dunha estrutura ou función: conceptos e clasificación. I.2.- Características das discapacidades fisiolóxicas ou anatómicas. I.3.- Necesidades educativas nas discapacidades fisiolóxicas ou anatómicas. I.4.- Recursos para o ensino da educación física en persoas con discapacidade fisiolóxica ou anatómica.
BLOQUE II: Necesidades especiais de tipo intelectual e/ou inadaptación social.	II.1.- O marco legal de apoio ás persoas con discapacidades intelectuais e/ou sociais. II.2.- Conceptos clave: discapacidade intelectual, trastornos de conduta, trastornos por déficit atencional e hiperactividade, e inadaptación social. II.3.- Ideas fundamentais sobre o ensino da educación física para estas poboacións.
BLOQUE III: Educación física e diversidade social.	III.1.- Educación física e xénero. III.2.- Educación física e multiculturalidade.
BLOQUE IV: Ética e deontoloxía en educación física escolar e deporte.	IV.1.- Moral e ética. IV.2.- Inclusión e exclusión. IV.3.- Ética e docencia. IV.4.- Ética e investigación. IV.5.- Código deontolóxico.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A1 A2 A4 A8 A10 A11 A14 A15 A18 A22 A26 A27 C1 C3 C4 C7	10	20	30
Estudo de casos	A2 A4 A10 A14 A17 A18 A19 A20 A21 A24 A25 A27 A28 A30 A34 A37 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	30	40
Discusión dirixida	A1 A2 A8 A10 A11 A14 A18 A22 A26 A27 C1 C3 C4 C7	10	0	10
Sesión maxistral	A1 A4 A8 A10 A11 A14 A15 A18 A21 A22 A25 A26 A27 C1 C3 C4 C6 C7	10	0	10
Atención personalizada		10	0	10
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Os estudantes farán unha procura de documentos bibliográficos actualizados (libros, artigos, textos legislativos, referencias web, etc) que dalgún modo estean vinculados cos contidos específicos da materia. Posteriormente, procederase á súa análise e discusión.

Estudo de casos	Presentarase caso simulado dunha persoa ou colectivo con necesidades de diversificación e, a partir de aí, o estudante terá que ser capaz de planificar un deseño completo de actuación en educación física, considerando todos aqueles factores que inflúen na devandita programación.
Discusión dirixida	Con este tipo de metodoloxía, os estudantes reuniranse en grupos discutindo de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, proposto polo profesorado ou por eles mesmos, que poida resultar relevante para a materia. Aproveitarase a ocasión para constrastrar diferentes puntos de vista. O profesorado actuará como moderador.
Sesión maxistral	As sesións maxistrais reservaranse para facer intervencións puntuais por parte do docente, de forma oral e con apoio audiovisual, co fin de ampliar coñecementos específicos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Os estudantes poderán consultar via email ou ben persoalmente, calquera dúbida que xurda por mor da realización dos traballos que terán que presentar para ser avaliados.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	A1 A2 A4 A8 A10 A11 A14 A15 A18 A22 A26 A27 C1 C3 C4 C7	Os estudantes presentarán un traballo en prazo e forma, no que recopilen información sobre algúns dos casos tratados durante as sesións. Terá que realizarse co consentimento e a supervisión do profesorado responsable.	40
Estudo de casos	A2 A4 A10 A14 A17 A18 A19 A20 A21 A24 A25 A27 A28 A30 A34 A37 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Os estudantes presentarán unha breve planificación cos puntos fundamentais (obxectivos, contidos, metodoloxía, actividades e avaliación) adaptada a tres alumnos con necesidades educativas específicas distintas. Tambien poderá presentarse unha proposta coeducativa (de xénero ou cultural).	60

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	Asociación Española de Deporte y Actividad Física Adaptada. Disponible en http://www.dafaweb.es Bobo-Arce, M. y Morales Caneiro, R (2013) Estrategias coeducativas en el aula formal de educación física. Una experiencia práctica . A Coruña: Universidade 2114 Botelho-Gomes, P. (2012) Igualdade de género na educação física. I e II ciclo de conferencias: xénero, actividade física e deporte. A Coruña: Universidade, 2012, p. 61-77. URI: http://hdl.handle.net/2183/9084 Código deontológico, disponible en la web http://www.consejo-colef.es-codigo-deontologico.html, recuperado el 19 de Enero de 2010. Fernández García, E. et al. (2010) Guía PAFIC, para la Promoción de la Actividad Física en Chicas. Anel Gráfica y Editorial S.L. Granada. Guede García, F. J. (2012) Estratexias de coeducación na aula de Educación Física. Unha experiencia práctica. I e II ciclo de conferencias: xénero, actividade física e deporte. A Coruña: Universidade, 2012, p. 149-154.URI: http://hdl.handle.net/2183/9085 Heinemann, K. (2006) Ética de la responsabilidad en las organizaciones deportivas. Revista Internacional de Sociología. Vol. LXIV, nº 44, 153-176. Hernández, F.J. (2012). Inclusión en educación física. Barcelona. Inde. Iglesias Galdo, A. (2012) Un reto de extraordinaria actualidad: educar para a igualdade.. I e II ciclo de conferencias: xénero, actividade física e deporte. A Coruña: Universidade, 2012, p. 105-116. Disponible en http://hdl.handle.net/2183/9082 LLeixa, TFlecha, R.; Puigvert, L; Contreras, O ; Torralba; M.A y Bantulá, J. (2002) Multiculturalismo y Educación Física. Barcelona: Paidotribo Marchi Júnior, W. y Padeski Ferreira, A.L. (2009) Formação acadêmica e intervenção profissional nos Esportes: repensando a Educação Física. Revista Motriz, Rio Claro, v.15, nº 1, 162-172. Mendoza Laiz, N. (2009). Propuestas prácticas de educación física inclusiva para la etapa de secundaria. Barcelona. Inde. Moreno, J. A.; Sicilia, A.; Martínez, C.; Alonso, N. (2008). Coeducación y climas de aprendizaje en educación física. Aportaciones desde la teoría de Metas de Logro. Revista Internacional de Ciencias del Deporte, 11(4), 42-64. Disponible en http://www.cafyd.com/REVISTA/01104.pdf Pérez Brunicardi, D; López Pastor, V.M. y Iglesias Sanz, P. (2004). La atención a la diversidad en educación física. Sevilla. Wanceulen. Pérez Brunicardi, D; López Pastor, V.M. y Iglesias Sanz, P. (2004). La atención a la diversidad en educación física. Sevilla. Wanceulen. Ríos, M; Ruiz, P. y Carol, N. (Coords.)(2014). La inclusión en la actividad física y deportiva. Madrid. Comité Paralímpico Español. Roca, M; Alvariñas, M.; Fernández Villarino, M.A.; Toja, B.; Pillado, N. Mirás, A. y Rodríguez, P. (2008) ¡Todos para uno y uno para todos! Cuadernos de Pedagogía, 376, 32-35. The National Center on Physical Activity and Disability. Disponible en http://www.ncpad.org/index.php Vázquez, B y Álvarez, G. (coord.) (1990) Guía para una Educación Física no sexista. MEC. Madrid World Health Organization. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Disponible en http://www.who.int/classifications/icf/en/
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías